

**Program innowacji pedagogicznej
w Niepublicznej Szkole Podstawowej
z Oddziałami integracyjnymi w Rękowie
na lata szkolne 2023/2024-2028/2029**

*“Wsi spokojna, wsi wesola!
Który głos twej chwale zdoła?
Kto twe wczasy, kto pożytki.
Może wspomnieć zaraz wszytki?”*

(Jan Kochanowski w "Pieśni świętojańskiej o Sobótce")

**Temat: “Edukacyjna zagroda, szkolny ogród i tradycyjny sad
to nasz własny, mały ŚWIAT...”**

Problem:

Dzisiejsi uczniowie, choć mieszkają na wsi, bardzo często nie znają historii i kultury oraz tradycji wiejskich. Często rdzenni mieszkańcy opuszczają wsie, a ich miejsce zajmują ludzie z dużych miast, którzy nie kultywują tych tradycji, stąd one zanikają. Z tego samego powodu zmniejsza się liczba pól uprawnych, zwierząt gospodarskich, a co za tym idzie zawodów, specjalistów i działań typowo wiejskich. Zdarza się, że uczniowie nie wiedzą skąd pochodzą produkty, takie jak jajka, mleko, czy sery.

Wprowadzenie zmian:

Tą innowacją pedagogiczną chcemy przybliżyć uczniom tradycyjny wygląd wsi z roślinami uprawnymi oraz zwierzętami gospodarskimi. Dzięki temu, uczniowie będą mogli zdobywać wiedzę praktycznie oraz zwiększyć szacunek do produktów pochodzących i wytwarzanych na wsi.

Podczas tej innowacji chcę utworzyć na terenie udostępnionym przez organ prowadzący:

- ogródek szkolny, w którym będą siane i sadzone tradycyjne warzywa, zioła, zboża i inne rośliny;
- sad, w którym znajdują się tradycyjne odmiany drzew owocowych;
- zagrodę edukacyjną ze zwierzętami gospodarskimi.

Tym sposobem uczniowie będą mogli na bieżąco obserwować działalność prowadzoną na wsi.

Założenia:

Innowacja pedagogiczna zakłada praktyczne poszerzenie wiedzy na temat tradycji wiejskich, historii i kultury, zawodów oraz działalności na wsi.

Innowacja będzie realizowana w oparciu o następujące założenia:

- nauczanie będzie odbywać się w sposób aktywny i angażujący uczniów;

- uczniowie będą mieli możliwość bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami gospodarskimi oraz roślinami uprawnymi;
- nauczyciele będą wykorzystywali różne metody nauczania, w tym gry, zabawy, obserwacje i doświadczenia.

Główne cele:

- poszerzenie programów nauczania z przedmiotów przyrodniczych, humanistycznych i artystycznych o tematykę tradycji wiejskich, historii i kultury wsi. Program będzie obejmował również doradztwo zawodowe w zakresie zawodów typowych dla wsi;
- wzbudzenie szacunku do tradycji wiejskich, historii i kultury oraz zawodów i działalności na wsi;
- zwiększenie świadomości na temat zdrowych, ekologicznych produktów wytwarzanych na wsi;
- kształtowanie postaw proekologicznych;
- zachęcenie uczniów do aktywnego spędzania czasu na wsi i świeżym powietrzu;
- poznawanie przyrody poprzez bezpośredni kontakt ze zwierzętami i roślinami jako duże znaczenie edukacyjne i wychowawcze (m.in. odpowiedzialność, szacunek);
- praktyczne zdobywanie wiedzy poprzez swój własny wkład pracy oraz bieżące obserwacje wzrostu roślin uprawnych oraz życia zwierząt gospodarskich.

Potrzeby innowacji:

- uczniowie mieszkający i przebywający na wsi powinni znać tradycje wiejskie, a tylko praktyczne zdobywanie wiedzy może przynieść zakładane efekty.

Korzyści z innowacji:

- uczniowie i nauczyciele poszerzą swoją wiedzę teoretyczną i praktyczną z różnych obszarów dotyczących tradycji wiejskich;
- zwiększy się szacunek do działań, produktów oraz zawodów wiejskich.

Metody i formy pracy:

- praktyczne lekcje przedmiotowe prowadzone przez nauczycieli szkoły;
- stosowanie metod pracy takich jak: doświadczenia, obserwacje, praktyczne wykonywanie prac polowych i przy zwierzętach oraz inne metody aktywizujące;
- spotkania ze specjalistami (np. pszczelarz, sadownik, serowar, specjalista przetwórstwa mleczarskiego), przedstawicielami zawodów (np. rolnik, weterynarz), osobami prowadzącymi działania na terenach wiejskich (np. koło gospodyń wiejskich);
- zajęcia pozalekcyjne, jak koła zainteresowań, warsztaty.

Sposób ewaluacji:

Ewaluacja innowacji będzie odbywać się na bieżąco. Nauczyciel będzie obserwował aktywność uczniów, oceniał ich pracę i zadawał pytania kontrolne. Na koniec omawiania danej tematyki uczniowie będą wypełnić ankiety ewaluacyjne.

Ponadto ewaluacją będą własne zbiory z ogródka szkolnego oraz sadu, a także wykorzystanie innych produktów (np. mleko, jajka) oraz produktów przetworzonych (np. śmietana, masło, czy sery).

Harmonogram realizacji:

- lata szkolne 2023/2024 - 2028/2029

Środki finansowania:

- dotacja oświatowa,
- granty,
- projekty z dofinansowaniem unijnym,
- środki własne organu prowadzącego,
- darowizny.

Konsultacje

Program innowacji został skonsultowany z dyrektorem szkoły, radą pedagogiczną i rodzicami, uzyskując aprobatę wszystkich konsultujących, a zwłaszcza rodziców.

Zatwierdzenie

Program innowacji został zatwierdzony przez dyrektora szkoły w dniu 25 października 2023 roku.

Uwagi

Program będzie na bieżąco aktualizowany w zależności od możliwości i potrzeb.

Program innowacji pedagogicznej w zakresie edukacji wczesnoszkolnej

Temat: Odkrywamy magię wsi: Tradycje, kultura i przyroda.

Autor: Celina Ścisłowska

Data opracowania:

1. Wstęp

Niniejszy program innowacji pedagogicznej ma na celu przybliżenie uczniom klas 1-3 bogactwa tradycji, kultury i przyrody polskiej wsi. Innowacja będzie realizowana w formie cyklu zajęć lekcyjnych.

2. Uzasadnienie

Współcześnie dzieci coraz rzadziej mają kontakt z życiem na wsi. Kontakt z naturą, zwierzętami i tradycyjnymi zwyczajami wiejskimi jest niezwykle ważny dla rozwoju dziecka. Innowacja ma na celu kształtowanie u uczniów szacunku dla dziedzictwa kulturowego wsi, rozwijanie ciekawości świata przyrody oraz budowanie więzi ze społecznością lokalną.

3. Cele innowacji

- Poznanie tradycyjnych zawodów wiejskich i dawnych narzędzi pracy.
- Nauczenie się dawnych zabaw i piosenek wiejskich.
- Zapoznanie się ze sztuką ludową.
- Kształtowanie umiejętności obserwacji i opisywania przyrody.
- Rozwijanie szacunku dla zwierząt i roślin.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.
- Integracja uczniów z różnych środowisk.

4. Założenia innowacji

Innowacja będzie realizowana w oparciu o następujące założenia:

- Nauczanie będzie odbywać się w sposób aktywny i angażujący uczniów.
- Uczniowie będą mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z przyrodą i zwierzętami.
- Nauczyciel będzie wykorzystywał różne metody nauczania, w tym gry, zabawy, obserwacje i doświadczenia.

5. Metody realizacji innowacji

- Warsztaty edukacyjne z udziałem lokalnych twórców ludowych.

- Spotkania z przedstawicielami zawodów (np. rolnik, pszczelarz).
- Zajęcia plastyczne i muzyczne inspirowane folklorem wiejskim.
- Zabawy i gry ruchowe na świeżym powietrzu.
- Obserwacje przyrody i prowadzenie dziennika przyrodniczego.
- Konkursy wiedzy o wsi.
- Wystawy i prezentacje multimedialne.

Przykładowe zajęcia:

- Warsztaty artystyczne (np. lepienia z gliny i tworzenia ozdób) inspirowanych folklorem.
- Nauka dawnych zabaw i tańców wiejskich.
- Spotkanie z pszczelarzem i degustacja miodu.
- Obserwacja ptaków w sadzie.
- Sadzenie roślin w ogródku i sadzie.
- Konkurs na najpiękniejszy stroik ludowy.

6. Ewaluacja innowacji

Ewaluacja innowacji będzie odbywać się na bieżąco. Nauczyciel będzie obserwował aktywność uczniów, oceniał ich prace i zadawał pytania kontrolne. Na koniec innowacji uczniowie wypełnią ankietę ewaluacyjną.

Program innowacji pedagogicznej w zakresie przedmiotów przyroda i biologia

Tematy innowacji: Biologia i zwierzęta wiejskie. Biologia w moim ogródku.

Autor innowacji: Adriana Kleina

Data opracowania:

1. Wstęp

Niniejszy program innowacji pedagogicznej ma na celu wzbogacenie edukacji biologicznej uczniów o treści związane ze zwierzętami wiejskimi oraz edukacji biologicznej i ekologicznej uczniów o treściach związanych z hodowlą roślin w ogródku. Innowacja będzie realizowana na lekcjach przyrody i biologii oraz zajęciach pozalekcyjnych (warsztaty przyrodnicze, koło przyrodnicze) w klasach 4-8 szkoły podstawowej.

2. Uzasadnienie

Zwierzęta wiejskie oraz ogród, pole i sad są ważnym elementem polskiego krajobrazu i gospodarki. Hodowla zwierząt dostarcza ludziom pożywienia, surowców naturalnych i innych dóbr. Kontakt ze zwierzętami wiejskimi ma również duże znaczenie edukacyjne i wychowawcze. Pozwala uczniom poznać przyrodę, uczyć się odpowiedzialności i troski o inne żywe stworzenia. Natomiast bezpośredni kontakt z roślinami uczy dzieci szacunku dla życia i troski o środowisko. Innowacja ma na celu rozwijanie u uczniów umiejętności obserwacji, doświadczania i wnioskowania.

3. Cele innowacji

- Poszerzenie wiedzy uczniów o zwierzętach wiejskich.
- Kształtowanie umiejętności obserwacji i opisywania zwierząt.
- Rozwijanie szacunku dla zwierząt i ich potrzeb.
- Poszerzenie wiedzy uczniów o roślinach i ich hodowli.
- Kształtowanie umiejętności obserwacji i opisywania roślin.
- Rozwijanie szacunku dla roślin i ich potrzeb.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.
- Zachęcenie uczniów do aktywnego spędzania czasu na wsi i na świeżym powietrzu.

4. Założenia innowacji

Innowacja będzie realizowana w oparciu o następujące założenia:

- Nauczanie będzie odbywać się w sposób aktywny i angażujący uczniów.

- Uczniowie będą mieli możliwość bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami wiejskimi.
- Nauczyciel będzie wykorzystywał różne metody nauczania, w tym gry, zabawy, obserwacje i doświadczenia.

5. Metody realizacji innowacji

- Lekcje w terenie w zagrodzie, ogrodzie i sadzie.
- Prowadzenie ogródka szkolnego.
- Obserwacje i opisy roślin i zwierząt w różnych fazach rozwoju.
- Doświadczenia badawcze z roślinami.
- Prowadzenie dziennika obserwacji.
- Warsztaty edukacyjne z udziałem hodowców zwierząt.
- Spotkania z ekspertami ds. zwierząt wiejskich oraz ekspertami ds. ogrodnictwa.
- Projekty edukacyjne realizowane przez uczniów.
- Konkursy wiedzy o zwierzętach wiejskich oraz roślinach uprawnych.
- Wystawy i prezentacje multimedialne.

Przykładowe obserwacje:

- Obserwacja życia zwierząt i ich zachowań
- Obserwacje budowy zwierząt
- Obserwacja wzrostu i rozwoju różnych gatunków roślin
- Obserwacja budowy kwiatów i owoców
- Obserwacja pracy pszczół i innych zapylaczy
- Obserwacja wpływu czynników abiotycznych na rośliny

Przykładowe doświadczenia:

- Badanie wpływu światła na wzrost roślin
- Badanie wpływu temperatury na kiełkowanie nasion
- Badanie wpływu wody na wzrost roślin
- Hodowla roślin z nasion

Przykładowe gry i zabawy:

- "Memory" z obrazkami roślin/zwierząt
- "Bingo" z nazwami roślin/zwierząt
- "Kalambury" z nazwami roślin/zwierząt

6. Ewaluacja innowacji

Ewaluacja innowacji będzie odbywać się na bieżąco. Nauczyciel będzie obserwował aktywność uczniów, oceniał ich prace i zadawał pytania kontrolne. Na koniec innowacji uczniowie wypełnią ankietę ewaluacyjną.

Program innowacji pedagogicznej w zakresie przedmiotu geografia

Temat: Geografia wsi: Krajobraz, kultura i ludzie

Autor: Adriana Kleina

Data opracowania:

1. Wstęp

Niniejszy program innowacji pedagogicznej ma na celu przybliżenie uczniom klas 5-8 bogactwa krajobrazu, kultury i ludzi polskiej wsi. Innowacja będzie realizowana na lekcjach geografii w klasach 5-8 szkoły podstawowej.

2. Uzasadnienie

Współcześnie obserwujemy zanik wielu tradycji i zwyczajów związanych z życiem na wsi. Innowacja ma na celu ocalenie od zapomnienia ginącego dziedzictwa kulturowego wsi i ukazanie jego wartości dla współczesnego człowieka. Poprzez łączenie geografii z innymi dziedzinami uczniowie poznają różne aspekty życia na wsi i rozwijają swoje umiejętności badawcze i logiczne myślenie.

3. Cele innowacji

- Poznanie charakterystycznych elementów krajobrazu wiejskiego.
- Zrozumienie zależności między człowiekiem a środowiskiem przyrodniczym na wsi.
- Poznanie tradycyjnych zawodów wiejskich i ich wpływu na kształtowanie krajobrazu.
- Kształtowanie umiejętności obserwacji i opisywania przyrody.
- Rozwijanie szacunku dla zwierząt i roślin.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.

4. Założenia innowacji

Innowacja będzie realizowana w oparciu o następujące założenia:

- Nauczanie będzie odbywać się w sposób aktywny i angażujący uczniów.
- Uczniowie będą mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z przyrodą i zwierzętami.
- Nauczyciel będzie wykorzystywał różne metody nauczania, w tym gry, zabawy, obserwacje, doświadczenia, wycieczki i spotkania z ekspertami.

5. Metody realizacji innowacji

- Zajęcia terenowe i obserwacje przyrodnicze.
- Praca z mapą i analizy statystyczne.
- Projekty edukacyjne nt. wsi.
- Wystawy i prezentacje multimedialne.

6. Ewaluacja innowacji

Ewaluacja innowacji będzie odbywać się na bieżąco. Nauczyciel będzie obserwował aktywność uczniów, oceniał ich prace i zadawał pytania kontrolne. Na koniec innowacji uczniowie wypełnią ankietę ewaluacyjną.

Program innowacji pedagogicznej w zakresie przedmiotu chemia

Temat innowacji: Chemia w gospodarstwie wiejskim

Autor innowacji: Adriana Kleina

Data opracowania:

1. Wstęp

Niniejszy program innowacji pedagogicznej ma na celu wzbogacenie edukacji chemicznej uczniów o treści związane z chemią w gospodarstwie wiejskim. Innowacja będzie realizowana na lekcjach przedmiotowych z chemii w klasach 7-8 szkoły podstawowej.

2. Uzasadnienie

Chemia jest nauką o otaczającym nas świecie, a gospodarstwo wiejskie to miejsce, gdzie chemia jest obecna na każdym kroku. Znajomość procesów chemicznych zachodzących w przyrodzie i rolnictwie jest niezbędna do racjonalnego prowadzenia gospodarstwa rolnego. Innowacja ma na celu ukazanie uczniom praktycznych zastosowań chemii w rolnictwie i hodowli zwierząt.

3. Cele innowacji

- Poszerzenie wiedzy uczniów o zastosowaniu chemii w rolnictwie i hodowli zwierząt.
- Kształtowanie umiejętności analizy i interpretowania zjawisk chemicznych zachodzących w przyrodzie.
- Rozwijanie umiejętności stosowania chemii do rozwiązywania problemów praktycznych.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.
- Zachęcenie uczniów do dalszego kształcenia w zakresie chemii i biologii.

4. Założenia innowacji

Innowacja będzie realizowana w oparciu o następujące założenia:

- Nauczanie będzie odbywać się w sposób aktywny i angażujący uczniów.
- Uczniowie będą mieli możliwość przeprowadzania prostych doświadczeń chemicznych.
- Nauczyciel będzie wykorzystywał różne metody nauczania, w tym gry, zabawy, obserwacje i doświadczenia.

5. Metody realizacji innowacji

- Lekcje w terenie w zagrodzie, ogrodzie i sadzie.
- Warsztaty edukacyjne z udziałem rolników i chemików.
- Spotkania z ekspertami ds. chemii rolniczej.
- Projekty edukacyjne realizowane przez uczniów.
- Konkursy wiedzy o chemii w rolnictwie.
- Wystawy i prezentacje multimedialne.

Przykładowe doświadczenia chemiczne:

- Badanie odczynu gleby
- Oznaczanie zawartości azotu w nawozach
- Badanie właściwości mleka
- Otrzymywanie biopaliwa z oleju rzepakowego
- Chromatografia barwna barwników roślinnych

Przykładowe projekty edukacyjne:

- Opracowanie projektu badawczego na temat wpływu nawozów sztucznych na środowisko
- Stworzenie prezentacji multimedialnej o zastosowaniu chemii w hodowli zwierząt
- Opracowanie ulotki informacyjnej dla rolników o nawozach

6. Ewaluacja innowacji

Ewaluacja innowacji będzie odbywać się na bieżąco. Nauczyciel będzie obserwował aktywność uczniów, oceniał ich prace i zadawał pytania kontrolne. Na koniec innowacji uczniowie wypełnią ankietę ewaluacyjną.

Program innowacji pedagogicznej w zakresie przedmiotów język polski i historia

Temat: Ocalić od zapomnienia: Tradycje, kultura i język wsi

Autor: Joanna Rudecka

Data opracowania:

1. Wstęp

Niniejszy program innowacji pedagogicznej ma na celu przybliżenie uczniom klas 4-8 bogactwa tradycji, kultury i języka polskiej wsi. Innowacja będzie realizowana na lekcjach przedmiotowych z języka polskiego i historii.

2. Uzasadnienie

Współcześnie obserwujemy zanik wielu tradycji i zwyczajów związanych z życiem na wsi. Wraz z nimi zanika również bogaty język polski, którym posługiwali się mieszkańcy wsi. Innowacja ma na celu ocalenie od zapomnienia ginącego dziedzictwa kulturowego wsi i ukazanie jego wartości dla współczesnego człowieka. Innowacja będzie realizowana na lekcjach języka polskiego i historii w klasach 4-8 szkoły podstawowej.

3. Cele innowacji

- Poznanie tradycji i historii poprzez czytanie tematycznych utworów literackich.
- Nauczenie się dawnych zabaw, piosenek i przysłów ludowych.
- Poznanie gwary wiejskiej i jej wpływu na język polski.
- Kształtowanie umiejętności obserwacji i opisywania przyrody.
- Rozwijanie szacunku i odpowiedzialności.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.

4. Założenia innowacji

Innowacja będzie realizowana w oparciu o następujące założenia:

- Nauczanie będzie odbywać się w sposób aktywny i angażujący uczniów.
- Uczniowie będą mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z przyrodą i zwierzętami.
- Nauczyciel będzie wykorzystywał różne metody nauczania, w tym gry, zabawy, obserwacje, doświadczenia, wycieczki i spotkania z ekspertami.

5. Metody realizacji innowacji

- Poznanie tematycznych utworów literackich.

- Warsztaty edukacyjne z udziałem lokalnych twórców ludowych.
- Zabawy i gry ruchowe na świeżym powietrzu.
- Obserwacje przyrody i prowadzenie dziennika przyrodniczego.
- Konkursy wiedzy o wsi i gwarze wiejskiej.
- Wystawy i prezentacje multimedialne.
- Pisanie opowiadań i wierszy inspirowanych folklorem.
- Badanie historii rodziny i tworzenie drzewa genealogicznego.

6. Ewaluacja innowacji

Ewaluacja innowacji będzie odbywać się na bieżąco. Nauczyciel będzie obserwował aktywność uczniów, oceniał ich pracę i zadawał pytania kontrolne. Na koniec innowacji uczniowie wypełnią ankietę ewaluacyjną.

Program innowacji pedagogicznej w zakresie przedmiotów plastyka, technika i muzyka

Temat: Wiejska symfonia: Tradycje, kultura i sztuka wsi

Autor: Barbara Podgórska

Data opracowania:

1. Wstęp

Niniejszy program innowacji pedagogicznej ma na celu przybliżenie uczniom klas 4-7 bogactwa tradycji, kultury i sztuki polskiej wsi. Innowacja będzie realizowana na lekcjach przedmiotowych z plastyki, techniki i muzyki.

2. Uzasadnienie

Współcześnie obserwujemy zanik wielu tradycji i zwyczajów związanych z życiem na wsi. Innowacja ma na celu ocalenie od zapomnienia ginącego dziedzictwa kulturowego wsi i ukazanie jego wartości dla współczesnego człowieka. Poprzez łączenie różnych dziedzin sztuki uczniowie poznają różne aspekty życia na wsi i rozwijają swoje umiejętności artystyczne.

3. Cele innowacji

- Poznanie tradycyjnych zawodów wiejskich i dawnych narzędzi pracy.
- Nauczenie się dawnych zabaw, piosenek i przysłów ludowych.
- Zapoznanie się z instrumentami muzycznymi.
- Zapoznanie się ze sztuką ludową.
- Rozwijanie szacunku dla tradycji ludowych.
- Rozwijanie umiejętności plastycznych, technicznych i muzycznych.

4. Założenia innowacji

Innowacja będzie realizowana w oparciu o następujące założenia:

- Nauczanie będzie odbywać się w sposób aktywny i angażujący uczniów.
- Uczniowie będą mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z przyrodą i zwierzętami.
- Nauczyciel będzie wykorzystywał różne metody nauczania, w tym gry, zabawy, obserwacje, doświadczenia, wycieczki i spotkania z ekspertami.

5. Metody realizacji innowacji

- Warsztaty edukacyjne z udziałem lokalnych twórców ludowych.

- Zajęcia plastyczne inspirowane folklorem wiejskim (np. malowanie na szkle, tworzenie wycinanek, rzeźbienie w glinie lub/i inne).
- Budowa prostych maszyn i urządzeń rolniczych z wykorzystaniem materiałów recyklingowych.
- Nauka gry na instrumentach ludowych.
- Zabawy i gry ruchowe na świeżym powietrzu.
- Konkursy wiedzy o sztuce ludowej.
- Wystawy i prezentacje multimedialne.
- Tworzenie muzyki inspirowanej folklorem.

6. Ewaluacja innowacji

Ewaluacja innowacji będzie odbywać się na bieżąco. Nauczyciel będzie obserwował aktywność uczniów, oceniał ich prace i zadawał pytania kontrolne. Na koniec innowacji uczniowie wypełnią ankietę ewaluacyjną.